

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvern avdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birasgáhttenossodat

Bjørn Bygg AS
Postboks 1375
9506 ALTA

Deres ref
Rambøll v. Tom Jahren

Deres dato
16.11.2011

Vår ref
Sak 2011/4319
Ark 461.5

Vår dato
12.01.2012

Saksbehandler/direkte telefon: Vigdis Johnsen - 78 95 03 72

Tillatelse til utfylling i sjø og varsel om saksbehandlingsgebyr

Vi viser til deres søknad 16.11.2011 oversendt fra Rambøll Norge AS på vegne av Bjørn Bygg AS om utfylling på forurenset sjøbunn ved Strandgata 34 i Hammerfest indre havn. Tillatelsen gis på grunnlag av opplysninger i søknaden og opplysninger som er kommet frem under behandling av saken.

Vedtak:

Tiltakshaver Bjørn Bygg AS får tillatelse til utfylling på forurenset sjøbunn fra eiendommen Gnr./Bnr. 24/241 i Hammerfest kommune. Tillatelsen gis i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981 nr. 6 §§ 11 og 16. Tillatelsen gjelder fra dags dato på de vilkår som følger vedlagt.

Det er stilt særskilte vilkår for utfyllingen på forurenset sjøbunn. Innen 8 uker etter at arbeidet er avsluttet skal Fylkesmannen ha en sluttrapport, se vilkår 2.4.

Tiltakshaver/grunneier plikter å sette seg godt inn i vilkårene for tillatelsen. Strandparken Eiendom AS er grunneier. Tillatelsen kan endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer utover gitte vilkår må godkjennes på forhånd av Fylkesmannen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver for innhenting av nødvendige tillatelser fra andre myndigheter.

Redegjørelse av saken

Det skal bygges et nytt forretningsbygg i Strandgata 34. Bygningsmassen skal delvis bygges opp på kai/plate som planlegges fundamentert på pælerader ut i sjø. Kommunens kaipromenade utgjør den ytterste delen av kaifronten. Utbyggingen er i tråd med gjeldene reguleringsplan for Findusområdet - Strandparken (vedtatt 9.2.2006).

Arealet som skal utfylles i sjø utgjør totalt om lag 1700 m², mens hele tiltaksområdet på land utgjør ca. 6000 m². Det søkes om å omdisponere ca 340 m³ løsmasser fra eiendommen 24/340 (i tiltaksområdet) og bruke det til utfylling i sjø. Det er lagt frem dokumentasjon på at massene i den øvre halvmeteren inneholder lite forurensning (tilstandsklasse 1 og 2).

Eiendommen på land består av gammel byjord blandet med ymse bygningsavfall. Jorda er forurenset flere steder av bly, oljeforbindelser, bensen, PCB og PAH. Det er derfor laget en tiltaksplan for å ta hånd om forurenset grunn (Rambøll 2011).¹ Hammerfest kommune er forurensningsmyndighet iht. forurensningsforskriftens kapittel 2, og behandler saken om denne tiltaksplanen.

Tiltakshaver har i søknaden tatt høyde for at sjøbunnen som skal utfylles er forurenset. Strandlinjen er med stor sannsynlighet sterkt forurenset av miljøgiftene PAH, PCB og TBT i likhet med det som er påvist på sjøbunnen i nærheten. Det søkes om å dekke over sjøbunnen for blant annet å redusere oppvirvlingen av forurenset sjøbunn som kan oppstå ved pælingen. Tiltakshaver ønsker å utføre tildekkingen før pæling

¹ Rambøll rapport O-1110809, M-rap-001. Miljøteknisk undersøkelse og tiltaksplan, Strandparken, Hammerfest, 2011.

mens det er enkelt å utføre jobben, og slik at det ikke blir behov for å gjøre miljøforbedrende tiltak senere. Konsulentfirmaet Rambøll mener at de har sannsynliggjort at løsmassene som skal brukes til utfylling har tilstrekkelig kornstørrelse som gjør at massene vil bli liggende i ro.

Hammerfest havn har uttalt seg til Rambøll i saken den 21.11.2011. De mener at tildekking av sjøbunnen for å gjennomføre pælearbeidet har liten nytteverdi i forhold til kostnadene pga. faren for at det på sikt vil legge seg forurensede masser på toppen av de rene massene. De uttaler videre at gjennomføringen som Rambøll foreslår "ikke vil ha noen negativ virkning, men på sikt, heller ingen positiv virkning".

Saken har ikke vært sendt på høring da vi tar høyde for at høringspartene har hatt mulighet til å uttale seg i forbindelse med kommunenes behandling av gjeldene reguleringsplan. Saken er imidlertid diskutert med kommunens prosjektleder for Ren havn Hammerfest og saksbehandler av tiltaksplanen for tiltaksområdet, med innspill fra Klifs kontaktperson for tiltaksplaner i havnene.

Begrunnelse for vedtak

Fylkesmannen gir tillatelse til utfylling på forurenset sjøbunn på visse vilkår. De tiltak som anses å ha størst miljømessige konsekvenser er regulert i tillatelsen.

Det er lagt frem planer om at utfylling på forurenset sjøbunn skal føre til minst mulig spredning av forurensning. Fylkesmannen tillater at forurensede masser fra eiendommen 24/340 (iht. søknad) kan omdisponeres og brukes til utfylling i sjø på visse vilkår. Fylkesmannen stiller krav til at kvaliteten til de massene som skal brukes til utfyllingen må dokumenteres ytterligere. Kvaliteten på massene fra den øverste halvmeteren i veiskråningen er hittil dokumentert, mens det skal graves nedover inntil til 3-4 meters dyp. Det må derfor tas minst én prøve fra underliggende masser. Alternativt kan det legges frem dokumentasjon som sannsynliggjør at disse massene ble hentet (tilkjørt) fra grustak eller annet sted med jomfruelige masser. I tillegg må det måles kornfordeling i minst én prøve fra sjøbunnen som skal overdekkes.

Hammerfest havn er en høyt prioritert havn når det gjelder arbeid med helhetlig opprydding av forurenset sjøbunn. Tiltak i strandlinja rundt indre havn vil inngå som en del av helhetsplanen for opprydding av forurenset sjøbunn. Isolering og fjerning av forurensede masser (inkl. utsortering av bygningsavfall) ved eiendommen 24/241 vil bidra til å stanse en av forurensningskildene til havna. Før det blir aktuelt å sette i gang helhetlige oppryddingstiltak, gjenstår det fortsatt noe arbeid for å kartlegge forurensningskildene til havna og stanse de viktigste forurensningskildene.

I 2006 fikk Strandparken Eiendom og to andre grunneiere, Hammerfest kommune og Tore Wæraas, aksept for å utsette tildekkingen av forurenset sjøbunn (utfylling i sjø) ved naboeiendommene på bakgrunn av en felles søknad fra konsulentfirma Multiconsult. Bakgrunnen var å unngå å utføre tildekkingen i to omganger; den første ved utbygging og den andre i forbindelse med helhetlig opprydding i havna. Søknaden ble begrunnet ut fra faren for at den tildekkede sjøbunnen jevnlig skulle få tilført forurensede sedimenter fra andre steder i havna, blant annet fordi det ligger innenfor influensområdet for propellaktivitet fra båter i følge SINTEF rapport.² Det ble samtidig stilt vilkår om at tildekkingen skal koordineres med helhetlig opprydding i Hammerfest havn.

Rambølls konsulenter mener imidlertid at den omsøkte eiendommen i svært liten grad vil påvirkes av propellstrøm. Tildekkingen vil hindre gradvis utlekking av miljøgifter, og det kan bli interessant å finne ut i hvilken grad forurensning av betydning vil tilføres oppå den planlagte utfyllingen. Fylkesmannen kan imidlertid ikke utelukke at det vil være nødvendig å gjennomføre ytterligere tiltak i forbindelse med fremtidige helhetlige oppryddingstiltak i havna, og særlig dersom det viser seg at det utfylte sjøarealet er tilført forurensning som kan utgjøre en forurensningsfare. Fylkesmannen lar det være opp til tiltakshaver å velge om utfylling i sjø skal utføres iht. denne tillatelsen, eller vente med tiltak inntil den helhetlige oppryddingen i havna skal starte.

Miljøulempene under anleggsperioden anses som akseptable så lenge arbeidet foregår iht. vilkårene i tillatelsen. Vilårene for tillatelsen skal ivareta hensynet til helse og miljø i tilstrekkelig grad.

² Sintef rapport 2006: STF80MK F05345. Hammerfest havn. Risiko for spredning av forurenset sediment.

Varsel om gebyr for saksbehandling

Vi vil med dette varsle om at Fylkesmannens arbeid med søknader etter forurensningsloven er gebyrpliktig i henhold til forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39 om gebyrer til statskassen (vedlagt).

På bakgrunn av de opplysninger som er gitt i søknaden er behandling av deres søknad plassert under gebyrsats 4 i forurensningsforskriften § 39-4, jf § 39-3. Det betyr at Bjørn Bygg AS må betale et gebyr på kr 19 900,- for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett vil bli oversendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) etter at gebyrvedtaket er laget av Fylkesmannen og tilsendt søker. Vedtaket om gebyr vil kunne påklages til Klif. Gebyret vil forfalle til betaling 30 dager etter fakturadato.

Frist for eventuelle kommentarer til dette varselet om å fastsette gebyr kan sendes til Fylkesmannen innen 10 dager etter at dette brev er mottatt.

Erstatningsansvar og klageadgang

Tillatelsen fritar ikke anleggseier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. forurensningsloven § 10, 2. ledd.

Endringen av tillatelsen vil kunne påklages iht. forurensningslovens § 85, jf. forvaltningsloven kap. VI av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker fra meddelelsen.

Fylkesmannens vedtak kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) i henhold til forurensningslovens § 85, jf. forvaltningsloven kap. VI av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker fra meddelelsen. Begrunnet klage sendes til Klif via Fylkesmannen.

Med hilsen

Stig Moen
seksjonsleder

Vigdis Johnsen
senioringeniør

Vedlegg: Vilkår for tillatelsen og kopi av forurensningsforskriftens kap. 39 om gebyrer

Kopi m/ vedlegg:

Fiskarlaget Nord, sendes bare på e-post
Hammerfest kommune, Postboks 1224 / K, 9616 HAMMERFEST
Hammerfest havn KF, Postboks 123, 9615 HAMMERFEST
Klima og Forurensningsdirektoratet, Postboks 8100 Dep, 0032 OSLO

VEDLEGG 1

Vilkår for tillatelsen**1. SPESIELLE VILKÅR****1.1 Ansvarsforhold**

Denne tillatelsen gjelder utfylling på forurenset sjøbunn ved eiendommen Gnr./Bnr. 24/241 i Hammerfest kommune. Tiltakshaver (eller grunneier) er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre anleggsarbeidet om de vilkår som gjelder. Tiltakshaver er ansvarlig for at berørte parter blir informert om aktiviteten.

1.2 Gjennomføring av tiltak

- a) Tiltakshaver plikter å gjennomføre tiltak som er nødvendig for å sikre at anleggsarbeidet til enhver tid foregår slik at det ikke medfører unødig spredning av forurenset sjøbunn, eller utgjør fare for skade på helse og miljø.
- b) Utfylling og øvrig anleggsarbeid i sjø/strandlinja må gjennomføres iht. opplysninger gitt i søknad, eller slik at det forårsaker minst mulig spredning av forurenset sjøbunn. Tiltakshaver står ansvarlig for å finne frem til den mest praktisk egnete og optimale løsning.
- c) Sjøbunnen tildekkes slik at miljøgifter ikke lekker ut fra eiendommen til havna. Dimensjonering og valg løsmasser til overdekking må foretas av fagperson/firma som har særskilt fagkompetanse. Masser som skal benyttes til tildekking og utfylling i sjø skal karakteriseres som rene, dvs. innhold av miljøgifter skal tilsvare klasse 1 eller 2 i Klifs veileder *T-2553/2009 Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn*.
- d) Kvaliteten til de løsmassene fra eiendom 24/341 som skal omdisponeres og brukes til utfylling i sjø må dokumenteres ytterligere. Det må tas minst én prøve fra underliggende masser. Alternativt kan det legges frem dokumentasjon som sannsynliggjør at disse massene ble hentet (tilkjørt) fra grustak eller annet sted med jomfruelige masser. Denne dokumentasjonen må inngå i virksomhetens internkontroll, og fremvises i sluttrapporten, se vilkår 2.4.
- e) Det må måles kornfordeling i minst én prøve fra sjøbunnen som skal overdekkes. Dokumentasjonen må inngå i virksomhetens internkontroll og sluttrapport.
- f) Alternativt til tildekking iht. søknaden, må tiltak/opprydding av forurenset sjøbunn ved gjeldene eiendom koordineres med helhetlig opprydding i Hammerfest havn. Grunneier har ansvar for tiltak i sjø ut til marbakken.

2 KONTROLL**2.1 Internkontroll**

Tiltakshaver plikter å ha internkontrollsystem for ytre miljø i henhold til internkontrollforskriften.³ Internkontrollsystemet skal være etablert *før* anleggsarbeidene starter. Det skal for eksempel omfatte rutiner tilpasset graving i forurenset jord/sediment, avfallshåndtering og beredskap ved uhell. Det skal lages et system for rapportering og oppfølging av uhell som kan gi unødvendig økt spredning av forurensede sedimenter. Internkontrollen skal holdes oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Oppdragsgiver plikter også å påse om oppdragstakere som blir engasjert har tilfredsstillende internkontroll, jf. § 6. Se ev. nettsiden www.regelverk.no

³ Forskrift 06.12.1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter.

2.2 Journalføring

Eventuelle uhell som medfører spredning av forurenset jord/sedimenter fra utfyllingsarbeidet og korrigerende tiltak skal journalføres, jf. vilkår 2.1. Kopi av loggbok skal følge som vedlegg til sluttrapporten, se vilkår 2.4.

2.3 Akutte utslipp

Bedriften plikter å gjennomføre tiltak med sikte på å unngå, og i størst mulig grad redusere risikoen for akutte utslipp av kjemikalier, olje o.l. Akutte utslipp skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 9.7.1992

2.4 Rapportering

Utført utfylling skal rapporteres til Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid. Det skal utarbeides en sluttrapport der oppryddingsarbeidet med resultater skal summeres opp. Sluttrapporten skal gjøres kortfattet, men beskrive og dokumentere hvordan vilkårene i tillatelsen er oppfylt. Eventuelle uhell/brudd/avvik av forurensningsmessig art skal begrunnes og dokumenteres. Sluttrapporten skal være offentlig tilgjengelig.

Sluttrapporten skal minimum inneholde følgende beskrivelser:

- Arbeidets utførelse - herunder beskrivelse av utstyr og valg av løsning, og eventuelle metodeendringer under operasjonen. De ulike trinn i arbeidsutførelse skal dokumenteres med bilder.
- Særskilt fagkompetanse til fagperson/firma skal dokumenteres.
- Redegjørelse for om tiltakene (graving i forurenset grunn/ utfylling i sjø) var i tråd med søknaden, dokumenteres også med bilder. Beskrivelse av hvor stort areal (m²) som ble utfyllt i sjø.
- Kopi av loggbok fra arbeidet, se vilkår 2.2.
- Dokumentasjon på foretatt rådighetsbegrensning skal vedlegges sluttrapporten, jf. vilkår 1.2. f.

3. AVFALL

Alt avfall som oppstår skal enten leveres for gjenvinning eller til godkjent mottak for sluttbehandling. All håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skal skje i overensstemmelse med gjeldende regelverk som gjelder håndtering av avfall. Den ansvarlige plikter å sette seg inn i relevant regelverk, se www.klif.no eller www.regelverk.no

4. GENERELLE VILKÅR

4.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

4.2 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det av ulike grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter den ansvarlige å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om det er nødvendig å redusere eller innstille driften.

4.3 Opplysningsplikt m.m.

Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til utfyllingsområdet, dokumenter osv, for å kunne føre et effektivt tilsyn med aktivitetene, jf. forurensningsloven §§ 49 og 50.

4.4 Forurensningsgebyr og straffeansvar

Fylkesmannen kan fastsette forurensningsgebyr til staten for å sikre at lovens bestemmelser og vilkårene i denne tillatelsen overholdes, jf. forurensningsloven § 73. Overtredelse av vilkårene i tillatelsen er straffbart i henhold til forurensningslovens kap.10.

4.5 Erstatningsansvar

Tillatelsen utelukker ikke erstatningsansvar for eventuelle skader, ulemper eller tap forårsaket av eventuell forurensning, jf. forurensningsloven § 56.